

Talousarvio ja -suunnitelma 2024-2026

Khall 21.11.2023 § 413
276/02.02.00/2023

Valmistelija

Controller Tuija Lång, puh. 040 672 4257

Tausta ja perusteet talousarvion ja -suunnitelman laadinnalle

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma suunnitelmakaudeksi. Suunnitelmakausi kattaa vuodet 2024-2026.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnan talousarvio ja taloussuunnitelma on kuntastrategian toteuttamisen ja seurannan keskeinen väline.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kittilän kunnalle on kertynyt taseeseen ylijäämää edellisiltä vuosilta vuoden 2022 loppuun mennessä noin 35,5 miljoonaa euroa, joten kuntalaissa mainittua alijäämän kattamisvelvollisuutta ei kunnalla tällä hetkellä ole.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Kittilän kunnan talousarvioprosessin eteneminen

Kittilän kunnanhallitus on antanut talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet kokouksessaan 20.6.2023 (§ 256). Valtuuston talousarvioseminaari on pidetty 11.9.2023. Toimialat ovat laatineet talousarvionsa ja -suunnitelmansa ja ne on käsitelty ao. lautakuntien ja Kideven johtokunnan kokouksissa.

Kunnanhallituksen kokouksessa 21.11. esitellään talousarvioesitys ja laadinnan tilanne. Tässä vaiheessa kunnanjohtaja ei ole tehnyt vielä muutoksia lautakuntien päättämiin talousarvioesityksiin. Talousarvioesitys käydään läpi yhteistoimintaelimen kokouksessa 30.11.2023. Kunnanhallitus päättää kokouksessaan 5.12.2023 talousarvioesityksestä. Kunnanvaltuusto päättää lopullisesta talousarviosta ja -suunnitelmasta 14.12.2023.

Talousarvioesityksen pääkohdat tämän hetken valmistelun tilanteessa

Talousarvioesityksen pääkohdat ovat tällä hetkellä seuraavat vuodelle 2024 (ulkoiset luvut ilman sisäisiä eriä):

	Milj.€	Muutos-% (vrt.TA2023)
Toimintatuotot	7,5	- 19 %
Toimintakulut	36	+ 5 %
Toimintakate	-28,4	+ 14 %
Vuosikate	12,4	+ 13 %
Tilikauden ylijäämä	8,7	+ 5 %
Nettoinvestoinnit	21,6	
Lainakannan nettokasvu	9,2	

Laina/asukas 31.12.2024: 2.080 euroa

Toimintakulut kasvavat yhteensä noin 1,7 miljoonaa euroa kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna ja ovat seuraavan suuruisia eri kululajeittain (ulkoiset luvut):

	Milj. €	Muutos % (vrt.TA2023)
Henkilöstökulut	20,8	+ 7 %
Palvelujen ostot	8,9	+ 7 %
Aineet,tarvikkeet	3,8	-10 %
Avustukset	1,5	+ 22 %
Muut toimintakulut	0,9	- 1 %
Toimintakulut yht.	36,0	+ 5 %

Verotulojen arvioidaan nousevan noin 3,2 miljoonaa euroa vuoden 2023 talousarvioon verrattuna. Verotuloennusteet pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikon lukuihin, joiden tausta-aineistona on käytetty Verohallinnon tietoja.

Valtionosuuksien arvioidaan nousevan noin miljoona euroa kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna.

Nettorahoitustuottojen arvioidaan nousevan n. 0,2 miljoonaa euroa vuoden 2023 talousarvioon verrattuna. Vastaavasti rahoituskuluja kasvattaa uusien nostettavien lainojen korkokulut.

Talousarvioesitys suhteessa kunnanhallituksen antamaan raamiin:

1000 euroa	TA2023	RAAMI	TAES2024	ERO RAAMIIN
Koululautakunta	-18.041	-19.037	-19.156	-119

Tekninen lautakunta	1.952	1.336	651	-685
Kunnanhallitus	-4.759	-4.804	-5.080	-276
Hyvinvointilautakunta	-3.321	-3.391	-3.858	-467
Kideve Elinkeinopalvelut	-511	-526	-526	0
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-203	-223	-231	-8
Yhteensä	-24.884	-26.646	-28.412	-1.554

Nettotoimintakuluja suhteessa annettuun raamiin kasvattaa:

- koululautakunnan alueella arvioitua suuremmat kustannusten nousut
- teknisen lautakunnan alueella tonttien myyntitulot 1 milj.euroa ja asuntojen vuokratulot 0,5 milj.euroa pienemmät kuin raamissa
- hyvinvointilautakunnan alueella sen toimintoihin kunnanhallituksen alta siirtyvien pajojen määrärahat sekä henkilömäärien lisäykset (kirjasto +1 , kulttuuri + 0,5)
- kunnanhallituksen alueella avustusten määrän kasvu n. 120 teur.

Tiedossa olevat talousarvioesitykseen 5.12.2023 tulossa olevat muutokset

Kunnanjohtajan esitykseen haluamat muutokset huomioidaan. Suunnitelmavuosien 2025-2026 luvut täsmennetään. Sisäiset tuotto- ja kuluerät ja vyörytyserät täsmäytetään.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

1. Kunnanhallitus kuulee kunnanjohtajan ja toimialajohtajien esittelyt vuoden 2024 talousarvioesityksestä
2. Kunnanhallitus päättää merkitä kunnanjohtajan talousarvioesityksen tiedoksi ja jatkaa talousarvion ja -suunnitelman 2024-2026 käsittelyä kunnanhallituksen kokouksessa 5.12.2023

Päätös

Toimialajohtajien esittelyt:

Kaikki toimialajohtajat sekä Esa Summanen olivat paikalla kokouksessa klo 12.44 alkaen.

Kunnanjohtaja Timo Kurula esitteli talousarviota klo 12.44-13.36.

Tauko pidettiin klo 13.36-13.49.

Hallintojohtaja Sanna Ylinampa esitteli hallinnon osalta talousarviota klo 13.50-14.10.

Controller Tuija Lång esitteli talousarviota klo 14.11-14.36.

Elinkeinojohtaja Katariina Palola esitteli talousarviota klo 14.37-15.13.

Tauko pidettiin klo 15.14-15.27.

Vs. sivistystoimenjohtaja Petteri Kinnunen esitteli talousarviota klo 15.28-16.10.

Tekninen johtaja Roni Jänkälä ja kiinteistöpäällikkö Esa Summanen esittelivät talousarviota klo 16.16-18.38.

Controller Tuija Lång esitteli talousarviota klo 18.39-18.51.

Roni Jänkälä, Esa Summanen, Tuija Lång ja Petteri Kinnunen poistuivat kokouksesta klo 18.51.

Tauko pidettiin klo 18.52-19.06.

Timo Kurula, Katariina Palola ja Sanna Ylinampa esittelivät talousarvion muun toiminnan kustannuspaikkaa (Avustushakemukset sekä yhteisöille korvamerkityt avustukset) klo 19.07-19.34. Katariina Palola poistui kokouksesta klo 19.34.

Kunnanhallituksen jäsen Tarmo Salonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.16. Pöytäkirjantarkastajaksi tähän sekä kokouksen loppuihin pykäliin valittiin jäsen Akseli Erkkilä.

TA24-esityksen käsittelyä päätettiin jatkaa seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa 5.12.2023.

Talousarvio pykälän esittelytekstiin kunnanjohtaja esitti muutettavaksi seuraavan kohdan:

Valtionosuuksien arvioidaan nousevan noin miljoona euroa kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna.

Kunnanjohtaja Timo Kurula esitti talousarvioesitykseen korjattavaksi seuraavat kohdat:

-Sivulle 22. Digitaalisuuden kehittäminen tavoitteet ja toimenpiteet esitetään päivitettäväksi kokoukseen 5.12. mennessä

-Sivulle 37 esitetään seuraavat muutokset/täydennykset:

-Paikallisten palveluiden kampanja/Kittilän yrittäjät 10 000 euroa

-Oppilaitosyhteistyön kehittäminen/Hankevaraus 20 000 euroa

-Tornionlaakson neuvoston hanke 10 000 euroa

-Kittilän Moottorikerhon avustus 5000 euroa

-Sivulle 38 esitetään seuraavat muutokset/täydennykset:

-Taideseura Staalo ry (Taide-esityksien sarjan aloittaminen sivukylillä ja palvelutaloilla)

-Tainiontien tiekunta (tien perusparannus) 48 975 euroa; tämän asian KH päätti siirtää teknisen toimen käsiteltäväksi eli pois TA24-esityksestä tästä kohdasta sivulta 38

-Muut mahdolliset hakemusten perusteella myönnettävät 10 000 euroa

-Kittilän Ihmiset ry 20 000 euroa

-Kairan Kaiku ry 5000 euroa

Merkittiin esittelyt tiedoksi.

Päätettiin merkitä kunnanjohtajan talousarvioesitys edellä mainituilla muutoksilla tiedoksi ja jatkaa talousarvion- ja talousarviosuunnitelman 2024-2026 käsittelyä kokouksessa 5.12.2023.